

**РІВНЕНСЬКА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ –
КИЇВСЬКИЙ ПАТРІАРХАТ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

ректор РДС

протоієрей Віталій Лотоцький

« ____ » _____ 20__ р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
підготовки бакалавра
за спеціальністю 041 – богослів'я
в галузі знань 04 – богослів'я
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти**

Розглянуто та затверджено
на засіданні вченої ради РДС
(протокол № 1
від «22» серпня 2017 року)

I. ПЕРЕДМОВА

1. Розроблено проектною групою Рівненської духовної семінарії.

2. Ухвалено вченою радою Рівненської духовної семінарії (протокол № 1 від 22 серпня 2017 року).

3. Розробники:

протоієрей Віталій Юрійович Лотоцький, кандидат наук з богослів'я, ректор Рівненської духовної семінарії Української Православної Церкви – Київський Патріархат – керівник проектної групи, гарант освітньої програми;

диякон Віталій Вікторович Кузін, кандидат наук з богослів'я, декан богословського факультету Рівненської духовної семінарії Української Православної Церкви – Київський Патріархат;

священик Корнелій Олегович Хруц, кандидат наук з богослів'я, завідувач кафедри богослів'я та Священного Писання Рівненської духовної семінарії Української Православної Церкви – Київський Патріархат.

Використано (частково) інформацію з освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії за спеціальністю 041 – богослів'я в галузі знань 04 – богослів'я в Київській православній богословській академії (розробники – *митрополит Епіфаній (Думенко Сергій Петрович)*, доктор наук з богослів'я, професор, ректор та професор кафедри біблійних та філологічних дисциплін Київської православної богословської академії; *протоієрей Олександр Миколайович Трофимлюк*, доктор наук з богослів'я, професор, перший проректор та професор кафедри церковно- історичних і практичних дисциплін Київської православної богословської академії; *Мирончук Олександр Якович*, кандидат наук з богослів'я, кандидат філологічних наук, доцент, декан богословського факультету та професор кафедри біблійних та філологічних дисциплін Київської православної богословської академії) та з освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за спеціальністю 041 – богослів'я в галузі знань 04 – богослів'я в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (розробники – *протоієрей Микола Володимирович Щербань*, кандидат богословських наук, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри культурології, релігієзнавства та теології; *протоієрей Микола Миколайович Лагодич*, кандидат богословських наук, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри культурології, релігієзнавства та теології)

II. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
підготовки бакалавра богослів'я за спеціальністю 041 – богослів'я
в галузі знань 04 – богослів'я

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Рівненська духовна семінарія Української Православної Церкви – Київський Патріархат
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	04 – богослів'я
Спеціальність	041 – богослів'я
Спеціалізація	православне богослів'я
Повна назва кваліфікації мовою оригіналу	Освітня кваліфікація: бакалавр богослів'я Професійна кваліфікація: вчитель богословських та релігієзнавчих дисциплін (предметів духовно-морального спрямування)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за спеціальністю 041 – богослів'я в галузі знань 04 – богослів'я
Рівень програми	перший (бакалаврський) рівень – 6 рівень НРК
Обсяг програми	240 кредитів ЄКТС / 4 роки навчання
Наявність акредитації	Немає
Передумови	повна загальна середня освіта
Форми навчання	Очна (денна), заочна
Мови навчання	Українська, англійська (для окремих дисциплін)
Термін дії освітньої програми	вересень 2017 – червень 2021 року
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://seminaria.rv.ua/
2. Мета програми	
Забезпечити підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі та за спеціальністю «Богослів'я», здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної богословської науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов	
3. Характеристика програми	
Предметна область	<i>Галузь знань: 04 – богослів'я.</i> <i>Спеціальність: 041 – богослів'я.</i> <i>Об'єкт вивчення:</i> біблійне богослів'я та біблістика, догматичне богослів'я, літургічне богослів'я та літургіка, патристичне богослів'я (патрологія), агіологія й агіографія, моральне богослів'я, пастирське богослів'я, апологетичне богослів'я, церковна історія, канонічне (церковне) право, сакральне мистецтво, пастирська практика та ін.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Професійна освіта в галузі «Богослів'я» за спеціальністю «Богослів'я». Спеціалізація: православне богослів'я.
Особливості програми	Професійна освіта за спеціальністю «Богослів'я» можлива за наявності в особи повної загальної середньої освіти.

	На заочній формі навчання мають право навчатися особи, які провадять професійну діяльність на парафіях.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Праця на відповідних посадах в організаціях, установах, закладах, об'єднаннях громадян, благодійних та інших подібних організаціях незалежно від форм власності та підпорядкування, зокрема в релігійних організаціях та закладах освіти, що передбачає навчально-виховну, просвітницьку, соціально-практичну, експертно-консультативну, представницько-посередницьку та організаційно-управлінську діяльність
Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття вищої освіти другого (магістерського) рівня
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання проводиться у вигляді лекцій, семінарів, практичних занять, самостійного навчання, індивідуальних занять, консультацій, підготовки курсових та дипломних робіт.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, захист звіту з практики, захист курсових робіт, захист дипломної роботи, атестація оцінюються в межах 4-бальної національної системи та 100-бальної системи навчального закладу.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів богословської науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	<ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; - здатність спілкуватися іноземною мовою; - здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями; - здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; - навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; - здатність працювати автономно та в колективі; - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Спеціальні (фахові) компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - здатність працювати з текстами Священного Писання та богословської літератури; - розуміння форм і видів взаємодій між богословськими системами і традиціями в соціальному, культурному, історичному і сучасному контексті; - здатність окреслювати усталені та нові богословські традиції, богослужбові та соціальні практики; - здатність діяти відповідно до віроповчальних, морально-етичних та церковно-правових засад і принципів; - здатність вести дискусію та брати участь в діалозі між богословськими традиціями та системами; - здатність до письмового та усного викладу богословських суджень; - здатність здійснювати науково-дослідну, навчально-виховну та просвітницьку діяльність; - здатність здійснювати експертно-консультативну, представницько-посередницьку та організаційно-управлінську діяльність;

	<ul style="list-style-type: none"> - здатність здійснювати богослужіння; - здатність виголошувати проповідь; - здатність організовувати та забезпечувати діяльність релігійних громад (парафій); - здатність читати тексти Священного Писання та богослужінь давньогрецькою, латинською та церковнослов'янською мовою; - навички церковного читання та співу; - здатність організовувати та забезпечувати діяльність церковного хору; - здатність організовувати та забезпечувати діяльність недільних шкіл; - здатність здійснювати душпастирську опіку.
7. Програмні результати навчання	
Знання	<p><i>Бакалавр богослів'я має:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - мати концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень у галузі богослов'я; - критично осмислювати основні теорії, принципи, методи і поняття у навчанні та професійній діяльності у галузі богослов'я; - розуміти сутність і продемонструвати розуміння «богослов'я» як академічної і практичної дисципліни в історичному і сучасному контексті; - знати історію виникнення, основні етапи формування та структуру Святого Письма в його історичному, соціальному, філологічному, канонічному і культурному контексті; - давати розширене пояснення основних богословських доктрин, термінів, методів, понять, принципів тощо; - розуміти специфіку богослужбових (літургійних) та духовних (молитовних) практик в різних богословських традиціях.
Уміння	<p><i>Бакалавр богослів'я має:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - розв'язувати складні завдання й проблеми у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів у галузі богослов'я; - відтворювати і аналізувати основні етапи історії богословської традиції; - оперувати загальними і спеціальними джерелами богословських традицій; - володіти методологічним інструментарієм інтерпретації Святого Письма і вміти його застосовувати; - з'ясовувати роль, вплив та значення історичного, соціально-політичного, мовно-культурного контексту на формування основних богословських доктрин і практик; - установлювати взаємозв'язки між конкретними богословськими традиціями і сучасною культурою; - визначати і окреслювати морально-етичні засади і принципи богословських традицій та їх застосування у історичному і сучасному контексті; - визначати взаємозв'язки між різними богословськими дисциплінами; - застосовувати набуті знання і вміння у процесі формулювання способів вирішення богословських питань; - володіти психолого-педагогічним та методичним інструментарієм

	викладання богословських дисциплін.
Комунікація	<p><i>Бакалавр богослів'я має:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у галузі богослов'я у процесі професійної діяльності; - ефективно формувати комунікаційну стратегію в галузі богослов'я; - володіти навичками усного та письмово спілкування державною та іноземною мовами; - уміти працювати в команді та налагоджувати міжособистісну комунікацію; - оперувати сучасними інформаційними та комунікаційними технологіями.
Автономія і відповідальність	<p><i>Бакалавр богослів'я має:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - управляти комплексними діями або проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах у галузі богослов'я; - відповідати за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб у галузі богослов'я; - бути здатним до подальшого навчання з високим рівнем автономності; - демонструвати розуміння, яким чином богослов'я впливає на життя індивідуума і суспільства; - розвинути знання і навички, щоб навчатися на освітньому рівні «магістр».
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Підготовку бакалаврів богослів'я за спеціальністю 041 – богослів'я в галузі знань 04 – богослів'я у Рівненській духовній семінарії Української Православної Церкви – Київський Патріархат забезпечує 1 доктор наук, 5 кандидатів наук, 21 науково-педагогічний працівник.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, іншим обладнанням відповідає потребі. Наявна вся потрібна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.
Специфічні характеристики інформаційно-методичного забезпечення	Офіційний веб-сайт http://seminaria.rv.ua/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Всі користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет. Фонд бібліотеки РДС нараховує близько 8 тисяч примірників навчальної, наукової та іншої літератури. Читальний зал забезпечений доступом до мережі Інтернет.
9. Основні компоненти освітньої програми	
Перелік освітніх компонентів (дисциплін, практик, курсових і кваліфікаційних робіт)	<p><i>Освітня компонента:</i></p> <p>1. Дисципліни – 240 кредитів, із них:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Українська мова (за професійним спрямуванням) – 3 кредити; - Історія України – 5 кредитів; - Філософія – 3 кредити; - Основи науково-дослідної роботи – 2 кредити; - Теорія та історія релігій (нехристиянських) – 3 кредити; - Психологія – 3 кредити; - Іноземна мова – 7 кредитів; - Вступ до богослів'я (катехізис) – 7 кредитів; - Вступ до літургії (церковний устав) – 3 кредити;

	<ul style="list-style-type: none"> - Священна Біблійна історія – 7 кредитів; - Священне Писання Старого Завіту – 14 кредитів; - Священне Писання Нового Завіту – 14 кредитів; - Догматичне богослів'я – 12 кредитів; - Основне богослів'я – 5 кредитів; - Моральне богослів'я 5 кредитів; - Патрологія – 10 кредитів; - Церковне право – 7 кредитів; - Загальноцерковна історія – 10 кредитів; - Історія Української Православної Церкви – 14 кредитів; - Історія філософії – 3 кредити; - Педагогіка – 3 кредити; - Методика викладання богословських дисциплін – 5 кредитів; - Курсова робота з циклу біблійних дисциплін 1 кредит; - Курсова робота з циклу церковно-історичних дисциплін – 1 кредит; - Курсова робота з циклу богословських дисциплін – 1 кредит; - Курсова робота з методики викладання богословських дисциплін – 1 кредит; - Педагогічна практика – 5 кредитів; - Підсумкова атестація – 2 кредити; - Пастирське богослів'я – 3 кредити; - Літургіка – 14 кредитів; - Церковний спів – 14 кредитів; - Гомілетика – 5 кредитів; - Церковне читання – 3 кредити; - Історія та богослів'я Римо-Католицької Церкви – 3 кредити; - Історія та богослів'я протестантських деномінацій – 3 кредити; - Історія християнського мистецтва – 1 кредит; - Іноземна мова (за професійним спрямуванням) – 7 кредитів; - Церковнослов'янська мова – 5 кредитів; - Давньогрецька мова (за професійним спрямуванням) – 3 кредити; - Латинська мова (за професійним спрямуванням) – 3 кредити; - Правові та економічні основи діяльності парафій – 1 кредит; - Історія Помісних Церков – 5 кредитів; - Сектознавство – 5 кредитів; - Богослужбова практика – 6 кредитів; - Гомілетична практика – 3 кредити.
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою	Здобуття бакалавра богослів'я в галузі богослів'я за спеціальністю «Богослів'я» можливе за наявності в особи повної загальної середньої освіти.
10. Атестація здобувачів вищої освіти	
Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та/або атестаційного екзамену (екзаменів) (за рішенням вищого навчального закладу).

**Керівник проектної групи,
гарант освітньої програми,
ректор РДС, к. н. з богосл.**

протоієрей Віталій Лотоцький